

PROTOKOL HODNOCENÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO AUTORA RIGORÓZNÍ PRÁCE: Pavel Diviš

NÁZEV PRÁCE: Tchaj-wan v mezinárodní politice: zahraniční politika a nástroje udržení samostatné existence

HODNOTIL: Jiří Zákravský

HODNOCENÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE (stanovení a naplnění cíle práce, obsahová stránka, formální úprava, stručný celkový komentář, otázky a podněty k diskusi)

Cílem předkládané rigorózní práce je „[...] popsát a analyzovat diplomatické nástroje, které Tchaj-wan v posledních třech desetiletích, tj. [po] zahájení demokratických reforem [...] používá k posílení, resp. udržení své politické pozice v mezinárodních vztazích“ (s. 3), přičemž je posléze specifikováno, že bude kladen důraz na kulturní a veřejnou diplomacii, snahu získat členství v mezinárodních organizacích, vztahy s globálně významnými aktéry (jako jsou např. Evropská unie a USA), vztahy se státy, které Tchaj-wan uznávají jako samostatný stát, a rozvojovou spolupráci (s. 4). Tento cíl se dle mého názoru podařilo naplnit, byť k určitým krokům vedoucím k jeho naplnění budu kritický.

Rigorózní práci Pavla Diviše vnímám jako text, který je opravdu hutný z hlediska informací vycházejících z jeho znalostí o Tchaj-wanu a tamní zahraniční politice. Právě obrovské množství dat z nespočtu primárních zdrojů a důraz na široké aspekty související se zahraniční politikou zkoumaného aktéra nazírám pozitivně. V tomto ohledu je práce kvalitní. Stejně tak vidím pozitivně využití velkého množství zdrojů sekundárních; ostatně skutečnost, že tomu tak bude, je zřejmá po pročetí kvalitně zpracované rešerše zdrojů, které byly na zkoumané téma dříve publikovány.

O poznání kritičtější však budu k teoretickému ukotvení textu, kdy mi – bohužel – chybí místy lepší zarámování práce právě do teoretických úvah. V této souvislosti myslím nepříliš přesnou práci s termíny, kdy např. je hovořeno o tom, že bude analýza věnována nástrojům měkké moci (viz s. 4), nicméně v daném výčtu se objevují vztahy s dalšími aktéry mezinárodního systému (je možné je a priori vnímat jako nástroj *soft power*?) či rozvojová pomoc (nemůže se však z poskytnutí/odepření rozvojové pomoci stát nástroj donucení?). Stejně tak je relativně jednoduše uchopeno „povídání“ o sportu, respektive sportovní diplomacii – jedná se o složitý fenomén, a tak by bylo záhodno, aby se i zde objevily minimálně odkazy na doplňující zdroje, takto je sportovní diplomacie vysvětlena velmi

jednoduše. Dále bych ocenil logičtější propojení kapitoly osmé s předchozími pasážemi textu, poznatky z předchozích částí do této kapitoly neprostupují tak moc, jak by mohly, což by mohlo vést k potvrzení v práci se objevivších argumentů (rozumím samozřejmě obsahu této kapitoly, nicméně vnímám výše zmíněné jako nevyužitou příležitost). V souvislosti s ukotvením práce – doufám, že jsem se nepřehlédl – si nejsem jist důvody, proč a priori dostává prostor konkrétní příklad toho, jak se vyvíjely/vyvíjí vztahy Tchaj-wanu s Nauru. Rozumím tomu, že se jedná o nadmíru zajímavý a specifický případ, nicméně toto by mělo být odůvodněno (opětovně raději zopakuji, že doufám, že jsem se nepřehlédl a v práci se daná informace neobjevuje). Nejsem si poté jist relevancí kapitoly třetí, která by dle mého mohla být spojena s předchozími částmi textu; z mého pohledu je zbytečné zde vytvářet kapitolu samostatnou. Dále si dovoluji polemizovat s konstatováním, že je „kapacita vstoupit do diplomatických vztahů s jinými státy“ (s. 31) myšlena tak, že některé státy dalšího aktéra mezinárodního systému (v tomto případě Tchaj-wan) neuznávají – naopak samotný Tchaj-wan dle mého (i vlastně dle textu rigorózní práce) ukazuje, že kapacity k něčemu takovému má, ochota jiných aktérů k tomu je využívat je již otázka jiná. Snad z pouhého hnidopišství zmíním ještě záměnu Islandu s Irskem (s. 42).

Co se formální stránky práce týká, mám kritické komentáře i k ní. Místy se objevují chyby spojené s odkazovým aparátem, kdy bych zejména ve druhé polovině práce ocenil doplnění zdrojů. Viz např. s. 35 až 37, 39, 42 až 43, 50 až 51 a 68. Zároveň se místy objevují citace v kurzívě, místy nikoliv. I u parafrází bych poté doporučoval, aby se objevila čísla stran (pokud je zdroj stránkovaný), kde se dané informace nachází (vím, že toto není již standardem v mnohých prestižních žurnálech, ale vřele doporučuji). Gramatické chyby či překlepy pozoruji zcela minimálně, občas pozor na žurnalistické výrazy (viz např. s. 57 a části prvního odstavce, s. 66 a „jako perličku lze uvést“ či „sází na špatné karty“, s. 82 a „je v této kategorii spíše popelkou“). I jejich využití však vnímám jako důsledek nadšení do zpracovávaného tématu, které je ostatně pozorovatelné v celém textu. Oceňuji taktéž velké množství grafů a tabulek, které dokreslují data využívaná v práci, na druhou stranu bych v některých místech textu ještě více odkazoval čtenáře právě na tyto přílohy. V seznamu zkratk se poté objevují zkratky, které není třeba uvádět (viz např. str., odst.).

Celkově vnímám práci pozitivně v souvislosti s množstvím relevantních informací souvisejících s mnoha aspekty zahraniční politiky Tchaj-wanu založených na opravdu hlubokých znalostech autora, na druhou stranu by textu však pomohlo „uhlazení“ v souvislosti s jasnějším užíváním různých konceptů a termínů obecně používaných v oboru mezinárodní vztahy a větší zarámování práce do nich (což by mohlo být součástí úvodu). Místy mohou bohužel vybraná témata jednotlivých kapitol působit nahodile. Překládanou rigorózní práci tedy na základě výše řečeného doporučuji k obhajobě.

Pokud by v rámci obhajoby zbyl po reakci na výše zmíněné čas, mohl by autor předkládané práce pohovořit podrobněji o tom, jak je ze strany Tchaj-wanu využívána sportovní diplomacie (z mého subjektivního pohledu jí byl věnován opravdu malý prostor)?

DATUM: 17. února 2022

PODPIS:

